Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2019. március 9., szombat
LXXI. évfolyam
56. (20137. sz.)
Ára: 3 lej
(előfizetőknek 1,13 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Az alpolgármester szerint átvizsgálják a postaréti munkálatok tervszerűségét

Vitatott térrendezés

Fotó: Nagy Tibor

Tegnap, két nappal a székely szabadság napja és hat nappal a magyar külügyminiszter, Szijjártó Péter marosvásárhelyi látogatása előtt vitákat szült a Székely vértanúk emlékművének is helyet adó Postaréten zajló térrendezés.

Az egyik román nyelvű helyi napilap internetes portálja, illetve egy online lap is felhívta a figyelmet tegnap délelőtt arra, hogy a vértanúk obeliszkje köré a székely zászlón is szereplő nyolcszögű nap alakban raknak le térköveket, az emlékműtől pár méterre lévő csorgón pedig a székely nap és hold közé illesztve jelent meg a „Székely vértanúk kútja" román és magyar nyelvű felirat egy fémtáblán.

Sergiu Papuc alpolgármester a Zi-de-zi.ro helyi portálnak elmondta: a munkálatokat a polgármesteri hivatal rendelte meg. Hozzátette: ellenőrzik, hogy a térrendezés kivitelezője a tervnek megfelelően járt-e el. „Nem akarom, hogy a November 7. negyedet úgynevezett Székelyfölddé alakítsuk. (…) Ha nem tartották be a térrendezési tervet, eltüntetjük a szimbólumokat. Nem érthetünk egyet effélével. Ezek a lépések fölöslegesen borzolják a kedélyeket Marosvásárhelyen" – idézte a portál az alpolgármestert.

Az Agendademures.ro helyi portál arról számolt be, hogy Sergiu Papuc alpolgármester nyilatkozata után Claudiu Maior, a polgármester tanácsadója tartott helyszíni szemlét, levetette a csorgóra kitett kétnyelvű feliratot, és közölte, hogy hamarosan átrajzolják az emlékmű körüli térkövekkel borított területet.

Az emlékműnél vasárnapra, a vértanúk

(Folytatás a 2. oldalon)

Furulyacsoport is alakult Üvegcsűrön

Hagyományőrzésben és az új befogadásában is példamutató a görgényüvegcsűri általános iskola. Diákjai a több mint húsz éve működő Csalogány néptánccsoportban fejlesztik tánctudásukat és gyűjtenek közösségi élményeket, egy osztályra való gyermek pedig az újonnan alakult furulyacsoport tagjaként tevékenykedik.

2.

90 éve született Székely János

Az erdélyi magyar irodalom háború utáni első nemzedékéhez tartozik. Pályakezdése egybeesett az új intézményi struktúrák kiépülésével, megszilárdulásával. Az időszak uralkodó népies-realista irányzatától megkülönböztette esztétizáló magatartása, a verseiben közvetlen műveltségélmény, nyugatos formakultúra és kultusz.

3.

In memoriam Szécsi András

Szécsi András-emlékkiállításra kerül sor ez év március 14-én, csütörtökön 19 órakor a marosvásárhelyi Bernády Házban. A kiállítást dr. Salat Csaba nyitja meg, tanítványaival közreműködik Székely Levente hegedűművész. A kiállított képek Madaras Sándor, Salat Csaba és Szepessy László gyűjteményéből származnak.

5.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:
- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:
- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:
- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:
- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

A MEGOLDÁS

MÁRCIUS

9., szombat

A Nap kel
6 óra 47 perckor,
lenyugszik
18 óra 18 perckor.
Az év 68. napja,
hátravan 297 nap.

Isten éltessen!

Ma **FANNI** és **FRANCISKA**, holnap **ILDIKÓ** napja.
ILDIKÓ: germán eredetű név, a Krimhilda rövidített becézése.

IDŐJÁRÁS
Változó idő

Hőmérséklet:
max. 15 °C
min. 6°C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2019. március 8.

1 EUR	4,7410
1 USD	4,2261
100 HUF	1,4999
1 g ARANY	175,7624

Vitatott térrendezés

(Folytatás az 1. oldalról)

napjára megemlékezést és felvonulást hirdetett a Székely Nemzeti Tanács (SZNT), s a megmozdulásnak a székely szabadság napja címet adta. Jövő hét csütörtökén az RMDSZ tartja itt a nemzeti ünnep alkalmából a központi rendezvényét, amelyre Szijjártó Péter külügyminisztert is várják.

Izsák Balázs SZNT-elnök közleményben nyilvánította ki csütörtökön, hogy jogsértőnek és provokatívnak tartja a székely jelképek eltávolítását. Úgy vélte, az efféle intézkedések méltatlanok az EU elnökségét betöltő Romániához, és ellentétesek a Magyarország és Románia közötti jó kapcsolatok építésével. „Követeljük, hogy hagyják érintetlenül vagy állítsák vissza az emlékmű körüli nyolcágú csillagot, és tegyék vissza a kétnyelvű feliratot a forráshoz” – fogalmazott közleményében Izsák Balázs.

Az SZNT elnöke arra kérte a marosvásárhelyi magyarokat, hogy a székely jelképek és a kétnyelvű feliratok védelmére is gondolva vegyenek részt a vasárnapi megemlékezésen és tiltakozáson. Hasonló tartalmú közleményt adott ki az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) marosvásárhelyi szervezete is. *Vass Levente*, az RMDSZ helyi szervezetének elnöke az MTI-hez eljuttatott üzenetében azt kérte a marosvásárhelyi magyaroktól, hogy ne dőljenek be a provokációnak, és minél nagyobb számban vegyenek részt a nemzeti ünnep alkalmából tartandó rendezvényeken. *(hírösszefoglaló)*

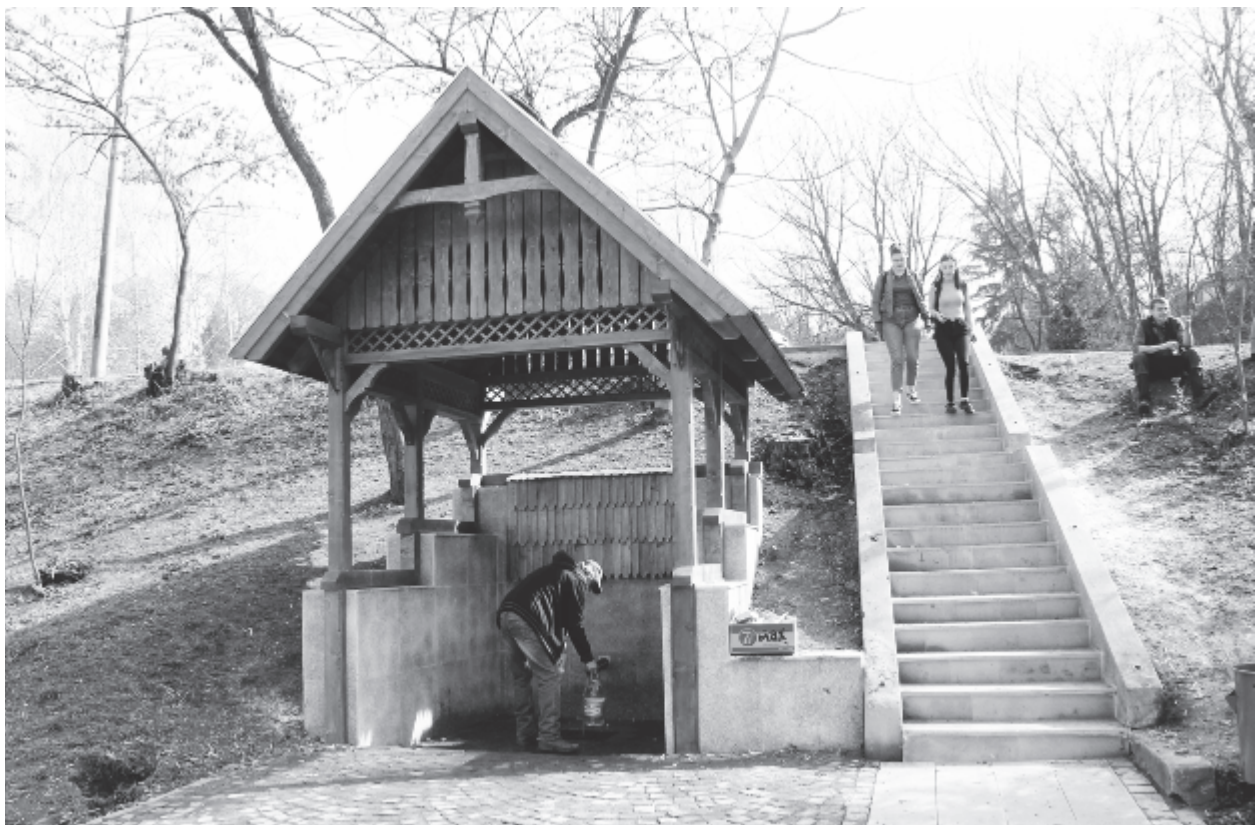

Fotó: Nagy Tibor

Dr. Zacher Gábor toxikológus hétfőn az Erdély TV-ben

Dr. Zacher Gáborral, Magyarország népszerű toxikológusával beszélget a **Zebra** műsorvezetője, Kovács Károly. A felvétel hétfőn 20 órától tekinthető meg az Erdélyi Magyar Televízióban, és online is követhető a Youtube-csatornán.

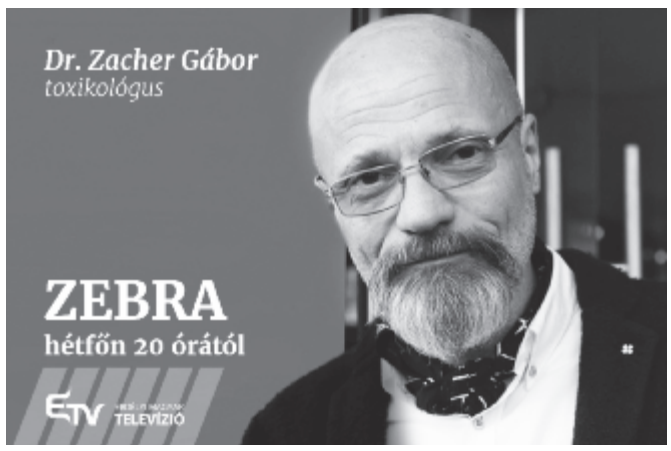

Minimum

Olvasom, hogy az erdélyi (romániai) nemesség, a földbirtokos osztály (réteg?) összeszedésében, kényszerlakhelyre hurcolásában 1949 március elején a rendfenntartó erők (erőszakszervezetek) között az emlékezők szerint a csendőrség is szerepet játszott.

Történelmi tanulmányaim során azt tanultam, hogy a román zsandárok intézményét 99 évnyi fennállás után egy 1949. január 23-i rendelettel megszüntették, tagjait, amennyiben nem sároztak be nyakig az előző rezsim hősi cselekedeteiben, besorozták a biztonsági erők (szeku) reguláris alakulataiba, míg a falusi csendőrséget a milícia vette át. Tehát elméletileg nem vehettek részt az akcióban, az osztályharcban.

De persze, mint volt csendőrök, a valóságban ott lehettek a ki- és elhurcolásban, a módszeres zaklatás megvalósításában. Hiszen hely- és emberismerettel rendelkeztek, megfelelően gyűlölték a földesurakat és írmagjukat is – kiknek ősi címeit már korábban eltörölték –, és nem csupán a kizsákmányolók ellen harcoltak, hanem egy nemzetiség ellen is. Ui. a román csendőrségbe csupa megbízható embert vettek be.

A volt magyar csendőrök – már aki nem pucolt el a háború végén –, rettegve várták, mikor csap le rájuk a munkásosztály ökle, Észak-Erdélyben pedig azoknak a hazatérőknek az emlékezete, válasza, akiket ők szedtek össze, kísértek be a gettókba, tuszkoltak fel a halálvonatokra. Parancsra. Persze, hogy csakis parancsra.

Az 1990-ben újraalapított honi csendőrség honlapján egy árva szó sem hangzik el arról, mit is míveltek a civil lakosság rovására a derék rendfenntartók a világháború előtt és alatt. Ez a tudat és szőnyeg alatt helyezkedik el, a kutatók bátorságában reménykedve.[1]

Seby

[1] *http://www.jandarmeriaromana.ro/repere-istorice (letöltés 2001. február 7.)*

Táncos „csalogányok” vidékén

Furulyacsoport is alakult Üvegcsűrön

Nagy Székely Ildikó

Hagyományőrzésben és az új befogadásában is példamutató a görgényüvegcsűri általános iskola. Diákjai a több mint húsz éve működő Csalogány néptánccsoportban fejlesztik tánctudásukat és gyűjtenek közösségi élményeket, egy osztályra való gyermek pedig az újonnan alakult furulyacsoport tagjaként tevékenykedik.

Miközben *Szász Teréz* aligazgatónővel a táncosokról beszélgettünk, énekhangok szűrődtek be a folyosóról. Nőnapi készülődés vagy angolóra – állapította meg az intézményvezető, majd pár szóban körvonalazta a Csalogány múltját, jelenét.

– 1999-ben, amikor elindult a faluébresztő program, a Nagycsaládosok Egyesületétől kijött hozzánk néhai Both Gyuszi bácsi, az akkori elnök. Az ő kezdeményezésére alakult meg a néptánccsoport, és azóta is megszakítás nélkül működik. Jelenleg 140 gyermek tartozik a Csalogányhoz, négy korcsoportra – aprók, kicsik, közép- és nagycsoport – felosztva tanulnak újabb meg újabb táncokat. Simon Szabolcs testnevelés szakos tanár, hivatásos néptáncoktató foglalkozik velük. Ő elhatározta, hogy a hagyományos üvegcsűri tánc mellett legalább 13–14 táncrendet megtanít a rá bízott gyermekeknek, fiataloknak – a nagycsoportba ugyanis az egyetemisták is visszajárnak –, és ezt a célkitűzését minden nemzedékkel véghez is viszi. A repertoár a háromnapos nyári tánctáborokban is gazdagodik. Az üvegcsűriek Vajdaszentiványra szoktak menni, az ottaniakat pedig mi látjuk vendégül. Minden jel arra utal, hogy a néptánc reneszánszát éli – összegzett Szász Teréz. Az aligazgatónőtől azt is megtudtuk, hogy a Csalogány nagycsoportja két éve meghívottja az Erdélyből elszármazott értelmiségiek szervezte paksi puliszkafesztiválnak.

A görgényüvegcsűri iskolában az idei tanévben furulyacsoport is alakult. Az előzményekről *Vass Ágota* pedagógus mesélt. Az oktató, Banga Gáspár Attila szászrégeni református kántor tavaly februártól az említett tanítónő kisfiának gitártanára volt, az órákat Régenben tartotta.

– Idővel az üvegcsűri gyermekek közül még ketten csatlakoztak a fiamhoz. Aztán jött a nyári gitár- és furulyatábor, ahol a fiam rendkívül jól érezte magát. Azután született meg az ötlet, hogy jó lenne, ha több diákot bevonnánk a hangszeroktatásba. Így alakult meg az idei tanévtől a furulyacsoport. Azért esett a választás a furulyára, mert úgy könnyebben megismerkednek a hangokkal, mintha egyből a gitárral kezdenék. Eleinte tízen, ma már 16-an tanulnak furulyázni a gyermekeink közül, a szászrégeni oktató hetente jön Üvegcsűrre órát tartani. Jelenleg az első fellépésre készülnek – tette hozzá a tanítónő.

Fotó: archív

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK: Antalfi Imola, Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

6423578000069
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Múzsa

SZERKESZTI:
KAÁLI NAGY BOTOND
1374. *sz., 2019. március 9.*

Székely János

Dante Ravennában

Mindent tudok, mit tudni érdemes.
Szívós erővel róttam lassú pályám
Letűnt koroknak mélységére szállván
Csapásomon, mely szűk, de érdekes.

Elsétálgatok még a dombokon.
Szemem fájón tekint a messze napba,
S ha megtört testem végül elmaradna,
Én azzal is csak művem alkotom.

Üdvözültek és csillagok felett
Arany szárnyakon vitt a képzelet,
De messzebb van hazám, a szép Firenze.

Rézsút süt rám a lázas őszi fény,
Csak egyetlen vágy éltet, egy remény:
Hogy kegyelmével végül megfizetne.

(1950)

Mellékletünket Szotyori Anna grafikáival illusztráltuk. A művésznő kiállítása a Kultúrpalotában látható

90 éve született Székely János

Zsigmond Károly

Székely János 1929. március 7-én született Tordán, az elemi iskolát is ott végezte. 1940-ben szüleivel Marosvásárhelyre költözött, a Református Kollégiumban tanult, majd 1943-tól a Katonai Reáliskolában volt huszárhadapród. 1944-ben a századát a közeledő front elől Nyugat-Európába vezényelték. Közben fogságba esett, onnan 1946-ban tért haza. 1948-ban leérettségizett. A kolozsvári Bolyai Tudományegyetemen 1952-ben végezte el a filozófia szakot. 1952 és 1956 között a majdani Kriterion kolozsvári szerkesztőségében lektorként dolgozott. 1956-tól 1989-es nyugdíjazásáig a marosvásárhelyi Igaz Szó című szépirodalmi folyóirat versrovatát szerkesztette.

Az erdélyi magyar irodalom háború utáni első nemzedékéhez tartozik. Pályakezdése egybeesett az új intézményi struktúrák kiépülésével, megszilárdulásával. Az időszak uralkodó népies-realista irányzatától megkülönböztette esztétizáló magatartása, a verseiben közvetlen műveltségélmény, nyugatos formakultúra és kultusz. Ezért művei nem jelentek meg 70.000 példányban, mint az időszak uralkodó népies-realista irányzatú alkotóié, hogy minden falusi iskolába és művelődési otthon könyvtárába eljuthassanak.

Írói arculatát döntően meghatározta filozófiai műveltsége, sajátos bölcselete. Indulásától kezdve nem hódolt be a mindenkori hatalomnak, hanem ragaszkodott az egyetemes emberi értékekhez. Nem befolyásolták a kor irodalompolitikai törekvései, életművét a polgári humanista értékrend és a szenvedélyes igazságkeresés alakította.

Első drámáját még Kolozsváron írta, a többit mind Marosvásárhelyen. Mindegyik drámája, bár valójában történelmi témát dolgoz fel, a jelenkor erkölcsfilozófiai kérdéseire keresi a választ.

Személyiségtípusából adódóan drámáinak egyetlen színházi előadását sem tekintette meg.

1979-ben jelent meg *A nyugati hadtest* című kisregénye, de az e könyvért neki ítélt Pezsgő díjat visszautasította. 1990 után a József Attila- és a Kossuth-díjra volt jelölve, de ezeket is visszautasította. 1992-ben posztumusz Ady Endre-díjat kapott.

„Ludovikás”-ként (a Magyar Királyi Ludovika [Tiszti] Akadémia tanulója) érthető, nem kapott vezető funkciókat, de nem is óhajtott ilyesmit, nem vágyott arra, hogy politikai gyűléseken itthon vagy a fővárosban töltse el drága idejét ahelyett, hogy művelődjön, alkosson. Nem óhajtott vadászni vagy ivászati összejövetelekre járni. Neki más szellemi igényei, érdeklődési köre volt. Nem vágyott hatalomra, ünneplésre, mint mások, akik sugallták, hogy milyen nagy szerepük volt az 1989-es események előtt és utána e városban.

Székely János írót-költőt 1965-ben orvosként ismertem meg, amikor az akkori körzetben, ahol lakott, több hónapon át kollégámat helyettesítettem. Már akkor feltűnt finom személyisége, fegyelmezettsége. Sárgaságtünetekkel jelentkezett. Szó nélkül elfogadta, hogy mindjárt be kell feküdjön a fertőzőklinikára. A kibocsátás után rendszeresen jelentkezett nálam ellenőrzésre.

Felesége, Varró Ilona szerkesztő, írónő,1968-ban az Új Élethez került, ahol néhai feleségem, Szépréthy Lilla is dolgozott, és oda gyakran jártam. Székely Jánossal főleg a halála előtti utolsó 5 évben szoros kapcsolatba kerültem. Sajnos már 15 évesen mint huszárhadapród megszokta a cigarettázást. Nem tudtam meggyőzni, hogy abba kell hagynia, különben egészségét még jobban tönkreteszi. Még ha mellkasának kéménye volna, azt is időnként ki kellene seperni. A szívnek sem tesz jót. Megmagyaráztam, hogy a forgóízületei azért fájtak

(Folytatás a 4. oldalon)

90 éve született Székely János

(Folytatás a 3. oldalról)

járáskor, mert 15 éves volt, amikor a csontjainak a porcos része még nem volt elmeszesedve, és legtöbb idejét lóháton kellett eltöltenie menekülésekor.

1992. augusztus 23-án megrendülten búcsúznunk kellett Székely Jánostól, amikor városunkban szívinfarktus következtében meghalt. Öt hónap sem telt el, és felesége, Ilona szintén meghalt infarktusban.

Bodrogi Gyula I. Agrippa szerepében Székely János Caligula helytartója című drámájának fotóspróbáján a budapesti Nemzeti Színházban, 2018. szeptember 19-én. Forrás: MTI/Kovács Tamás

Nagyon nagy hatással volt rám könyve, A nyugati hadtest.Többször elolvastam, beleolvastam. Jobban megértettem, hogy miért volt olyan, amilyen, megértettem az életfilozófiáját, még betegségeit is.

El lehet képzelni, hogy édesanyja menynyire aggódott, hogy 15 éves fiacskája nem maradt a meleg kályha mellett, hanem hosszú utakon a zord időben fagyoskodott, és sokat tűnődhetett azon, hogy vajon mikor, hol étkezik, tisztálkodik, alszik. Naponta figyelték a frontvonal változását... Miután a hadifogságból épen megérkezett, édesanyja megtudta, milyen irtózatos eseményeket élt át a Cincér lóvával együtt. Menekülés közben a zord időben a katonák szinte már észre sem vették fehér fülüket, lila orrukat, feketére fagyott talpukat, de már a legelső héten hasuk keservesen kínozta őket. A koszt miatt krónikus hasmars vett erőt mindnyájukon hónapokig. Ez azért is volt baj, mert igen gyakran el is kellett maradniuk miatta az úton. Márpedig aki lemaradt a kötelékből, arra a nagy, ködös hósivatag várt, az éjszaka, a harmincfokos szörnyű hideg, a fagy- vagy éhhalál. Sok ilyen eset után rájöttek, hogy legjobb ilyenkor egyszerűen lovon maradni, inkább lovagoljon az ember pár órát a saját mocskában, semhogy végképp odavesszen.

Székely János A nyugati hadtestben írta, hogy ezer kilométert lovagoltak halálos veszedelemben, hogy az oroszok offenzívájának szorításából Bydgoszczból [Északnyugat-Lengyelország] Bergenig jussanak. Itt Bergen bei Cellében enyhe tavasz, kényelmes katonai tábor fogadta őket, de örökös légi veszély. Messziről odarémlett a Bergen-Belsen tábor, ahol állandóan füstölt a kémény. Egy esős éjszaka után rémületesen büdös füstszagot éreztek, mintha az magát a poklot jelentette volna. Miután Bergenben találkoztak egy koncentrációs tábor útra kelt tízezer, halotti sovány rabjával, akiket a távoli füstoszlop irányába tereltek, egyszerre különös víziójuk támadt, hogy tényleg belőlük táplálkozik az a füst. És ez szó szerint így volt reggeltől estig és estétől reggelig. Mert közben újabb meg újabb tömegeket tereltek oda, s azok ott mind éhen pusztultak – azokat szintén el kellett hamvasztani.

De más füstöket is látott: milliók otthonát a tébolyult, füstbe ment Európában. Európa legnagyobb városi agglomerációját, legsűrűbben lakott iparvidékét, a Ruhrt kétszer, két irányban is bejárta, tíz és száz kilométereket utazott ott, de az egész vidéken egyetlen lakható házat sem látott, csak téglasivatagot, téglamezőt, és semmi egyebet!

[Aztán fogságba került, szerencsére skótba, nem a hírhedt amerikaiba, Mally le Campba.]

Az angolok a magyar hadifoglyokat [Bergenből a Keleti-tengertől] mind összeterelték, hogy aztán zárt táborokba Dithmarschen vidékére, [az Északi-tengerre] dughassák. Írta: Ott éltünk „Szamárpuszta” kellős közepén, a kétszeres szögesdrót kerítéssel, őrökkel, őrtornyokkal körülvett fogolytáborban, Eselheidében. Egész álló nap unatkoztunk, heverésztünk. Körös-körül, míg a szem lát, homoksivatag terpeszkedett.

Elmélkedve írta, hogy: nem voltam én soha szerencsés, ellenben fogékony mindenre, ami súlyos és fontos.

„Elmondhatatlan, kívülről nézve pokol volt egész fiatalságom! Ott van mindjárt az az ostobaság, hogy a háború negyedik évében, a mindenfelől közelgő frontok szorításában, én a hadapród iskolába felvételiztem. Amikor aztán a háború végét járta, majd befejeződött, én a tiszta nyereséggel maradtam. Először is beletanultam a rendbe. A katonaság megtanított tanulni is. Aztán mikor jutok el én Lengyelországba, a Hanza-városokba, a Keleti-, majd az Északi-tenger partján, fel Dániáig, Ditmarschenig. Mikor járom be én Európát – méghozzá lóháton, sőt gyalogosan! –, ha nem üldöz mindig a front? Az üldöztetés lett az én tanulmányutam, a menekülés a neveltetésem; minél több baj és csapás ért, annál kiváltságosabb lettem. Ott a menekülésben (illetve hát a rákövetkező hadifogságban) fanyalodtam rá a könyvekre is. Egyetlen könyvet sem olvastam én addig, még kalandregényt sem; az ifjúság csodavilága, Verne Gyula, May Károly, Jókai Mór mindmáig hiányzik műveltségemből. De a legelső könyv, amelyhez hozzájutottam, s amelyet idő bővében el is olvastam: Tolsztoj Háború és békéje volt. A legrosszabb körülmények között mindjárt a legjobb jutott nekem, és minden épp idejében, amikor megérthettem, magamévá tehettem -amikor szükségem volt rá. Amikor a laktanyában sűrű szögesdrót mögött, már hadifoglyokként társaimmal együtt már-már belehülyültem a tétlenkedésbe, egyszer csak érkezett az új szállítmánnyal Szervátiusz Jenő kolozsvári szobrász, aki igen szépen kért, fogadjuk be, míg szállása elrendeződik. Hát ezentúl reggeltől estig sürgős és fontos tennivalóm volt; megtanított rajzolni, majd később mintázni is; ha most, harminchárom év múltán van némi fogalmam formákról, konstrukciókról, neki köszönhetem.”

Ditmarschen vidék, ahol a fogolytáborban éltek, eredetileg tengerfenék volt. Itt az Északi-tengert két gigászi gáttal szorították vissza, hogy földet hódítsanak tőle. „Negyvenöt nyarán [amikor a háborúnak vége volt] itt sátoroztunk mi hetekig, hónapokig, ezen a tengerfeneken, nem messze a gáttól. Zöld szigeteken lebegtek tanyácskák téglavörös tetejükkel, bozontos szilvásaikkal s a tetők és lombok fölé tornyosuló hatalmas, ónémet hárskoronákkal. Itt éltek és alkottak a XIX. században a német Christian Friedrich Hebbel drámaíró-költő, és Theodor Storm novelista, költő. A tanyák között parcellákon fekete-tarka tehénkék legeltek. Más parcellákon katonás rendben, magasan, hamvaskéken feszített a rozs; itt-ott egy-egy búzavirág hunyorgott közte, elegáns sirálycsapatok navigáltak fölötte – s olyan pompás volt mindez, olyan megrendítően békés és jellegzetes, hogy szépsége láttán én bizony nemegyszer sírva fakadtam. Termett, tenyészett, szépen hullámzott, illatozott, minden széllökésre készségesen tárta fel virágzásának sokszínes emeletét...

A közeli Hemmerwurth templomában hangversenyt hirdettek. A templomot derekas kőfal vette körül, zuzmós, mohos fal, mint valami várat. Azon belül faragott, régi sírkövek álltak. Rózsák futottak fel rájuk: pirosan, fehéren – rózsazuhatag, rózsaözön! A szegény vidéken a templom kicsi, szűk, öreg, mohos volt – afféle közönséges kis falusi kegyhely. Különkülön minden zuga makulátlanul tiszta ízlésre vallott. Isten a tanúm, sohasem láttam még szebbet. Mert ott volt együtt benne mindaz, ami ezer év óta szép és nemes Európában. Jöttek egymás után az új nemzedékek, s a lassacskán épülő templomot mindegyik a maga ízlése szerint építette tovább. Aki oda belépett, nem annyira szentélybe lépett, mint inkább a történelembe. Én Velencében is, Chartres-ban is jártam azóta, de megrendítőbbet azóta sem láttam.

Ebben a templomban el is kezdődött a műsor. A koncertező művész úgy hírlett, civilben a kölni dóm első orgonistája. Ő is hadifogolyként tengődött itt. Ezt a hangversenyt a fogolytársai tiszteletére meghirdette. Két óra hosszat játszotta nekünk Sebastian Bach fúgáit, toccatáit, prelúdiumait. Megrendülten és lenyűgözötten, mintegy berúgva támolyogtunk ki a templom homályából. Énnekem addig sejtelmem sem volt a zenéről, most találkoztam vele először – és mindjárt Bachhal és mindjárt a fúgáival!

Hát ahogy az irodalomban vagy az építészetben, éppúgy a zenében is azonnal a legjobb jutott nekem. Nincs az az úrfi, az a lord, az a keleti herceg, aki igényesebb nevelést kaphatott volna exkluzív kollégiumában, mint amilyent én kaptam hazátlan földönfutóként az elvesztett háború poklaiban! Mindenből a legjobbat – és mindent épp idejében!

Most, ahogy negyedszer-ötödször is elgondolom, pótolhatatlan útravalóit a fiatalságomnak köszönhetem. Annyit kaptam én csupán a sorstól, amennyit becsületesen megad minden fiatalnak. Mindenre éhes, mindent hasznosítani tud, semmi sincs a világon, amire szüksége ne volna.”

Székely János a Látó folyóiratban még volt kollegái körében is feledésbe merült, nem kapta meg a neki kijáró elismerést, megbecsülést és tiszteletet. 2017-ben az augusztusi számban sem emlékeztek meg róla, hogy 25 éve távozott. Csak ha valaki főszerkesztő vagy -helyettes, lehet fontos ember? Szerencsére az erdélyi magyar elektronikus könyvtár adatbanknál nem így gondolkoznak. Már több művét pdf formátumban el lehet olvasni az interneten, köztük A nyugati hadtestet is a következő link alatt: http://szekelyjanos.adatbank.transindex.ro/

Hogy miért volt egy-egy pályatársa irigy rá? Azért is, mert már kiskorában gazdag élettapasztalatra tett szert, melyről *A nyugati hadtest* könyvében számol be. Aztán négy éven át művelődött, életismeretét egyetemi filozófiatörténeti tanulmányai egészítették ki. Irodalmi tehetsége miatt is lehetett rá irigykedni. Bodor Pál 1991-ben a *Portrék. Erdélyi Lajos fotói* című könyvben a következőket írja: »SZÉKELY JÁNOS kiváltsága a zsenialitása. …Caligula helytartója című darabjának … tévébemutatójakor egy kritikus megrendülten Shakespeare-t emlegette. „Nyugati hadtest”-ét és a „Soó Péter bánata” című két „kis” regénye: a modern európai próza föltehetőleg soha el nem porladó darabjai. És még nem szóltunk utolérhetetlen esszéköteteiről: Egy rögeszme genézise, A mítosz értelmezése, könyvdrámáknak képzelt, részben verses darabjairól, melyek – mégis – a színpadon futottak be (Hugenották, Vak Béla, Irgalmas hazugság, Mórok) – sem Dózsa című elbeszélő költeményéről, avagy a Hallgatás tornya című válogatott verskönyvéről. ... nagy költő, aki a világon mindent tud, amit a magyar költők őelőtte felmutattak, de mintha már őelőttük is tudta volna; ... Aki őt meg nem ismeri, nem tekintheti művelt magyarnak magát.”

Posztumusz jelent még meg 1994-ben az általa szerkesztett *Semmi – Soha* című verseskötet, amelyben az 1948–1986 között írt verseiből válogatott, illetve 1998-ban *A másik torony*, „egy regény szinopszisa”.

Igaza van Zoltán Ildikónak, a Bolyai líceum egykori magyartanárnőjének: ideje megtanulni, hogy Marosvásárhelynek nemcsak a két Bolyai híres embere, hanem Székely János is!

Bokor Barna, Szélyes Ferenc, Bányai Kelemen Barna és Tatai Sándor a Tompa Miklós Társulat Caligula helytartója című előadásában

In memoriam Szécsi András

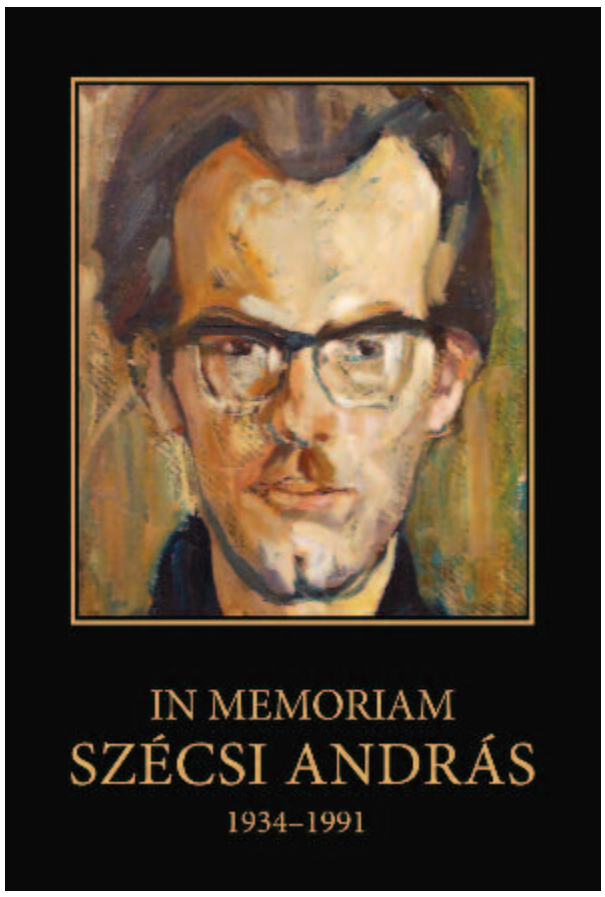

Szécsi András-emlékkiállításra kerül sor ez év március 14-én, csütörtökön 19 órakor a marosvásárhelyi Bernády Házban. A kiállítást dr. Salat Csaba nyitja meg, tanítványaival közreműködik Székely Levente hegedűművész. A kiállított képek Madaras Sándor, Salat Csaba és Szepessy László gyűjteményéből származnak.

„…Erdőrészleteit, fáit is lehetőleg megkopasztotta a lombjuktól. A tavasz zöldjei, a nyár puha, meleg tónusai csapodár természetűek, már-már illuzórikusak. Az alattuk, mögöttük szenvedő fatörzset, szélben síró ágat lássuk, cicomás fodrokon túl a mostoha sorsú lényeget. Valamit, ami Szécsi életérzésének közeli rokona.

Különben miért zúdítana akkora teleket-fagyokat székely és csángó falvaira! Honnan szivárog föl benne az egymás melege felé dőlingélő házak, zárt kapus, rendszerint néptelen-aprójószágtalan udvarok árvaságos hangulata? Amit mégis azzal old föl, hogy – mintegy önvigasztalásként – még súlyosabb, jégfellegesebb eget rak föléje. A másnál oly könnyű, menekítő magasságot Szécsi elzárja az alant élők tekintete előtt. Mintha hátán hordaná föl a homálynak sűrű cementfellegeit, vérvörös téglahegyeit. Mintegy ezzel is odakényszerítvén a figyelmet – önnön ragaszkodását e kihaltságukban is menedéknyújtó paraszti udvarokra. Se ki, se föl, tessék csak helyt maradni. Ez a világ nem Kánaán, még csak nem is Tamási Ábel-replikáinak csillagszórós hangulatú játéktere. A hargitai kunyhó súlyos, bazaltos hátterében nem havasi rigók, pintyek énekes hangulata, hanem inkább a száműzetésé leselkedik. Mi végett vajon? Holmi világfájdalmas érzésbe kívánna hajszolni bennünket a festő?

Itt-ott hasadó réseken egy fényesebb világ küldi üzenetét. Szécsi lombtalan vagy jórészt lombjahullott festői világa – csupasz, görcsös, vonagló törzsek mély gyökerű kapaszkodása –, homályba fullasztott ege, sóbányaleheletű erdőrengetege épp arra késztet, hogy néhol kopját ültetve, másutt eget hasogatva, magunk világítsuk ki az ablakainkat” – írta a festőművészről Sütő András.

Én és a világ

Tisztelgés a 90 éve született Székely János emléke előtt

1929. március 7-én, azaz 90 éve született Székely János költő, író, drámaíró, a 20. század második felének egyik legfontosabb erdélyi alkotója. Legjelentősebb művei minden személyes vallomásszerűségük ellenére kifejezik a 20. századi ember transzcendens fogódzóktól való megfosztottságát, és egyetemes igénnyel fogalmazzák meg a szerző korának közösségi sorskérdéseit.

Szabadesés

A gép, amely az életem volt, sötét füstcsóvát húz az égre.
Zuhanok negyven másodperce, negyven órája, negyven éve.
Nem nyúl alám, nem tart kezében csupán a föld – ő fog kifogni.
Itt volna még az ejtőernyő, kinyithatnám, de nem nyitom ki,
Mert van veszély, melyet megúszni merő nevetség és galádság.
Kit szárnyalásra szánt a sorsa, ne élje túl a zuhanását.

(1968)

Az Én és a világ című versösszeállítás műsorra tűzésével a 90 éve született Székely János emléke előtt tisztelegnek az alkotók. A *Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata* és a *Gyulai Várszínház* koprodukciójában megvalósult előadóest a lírai életmű legkarakteresebb darabjaiból összeállt gyűjtemény. A verseket válogatta *Elek Tibor*, a Gyulai Várszínház igazgatója; művészeti munkatárs-rendező: *Gáspárik Attila*, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház vezérigazgatója; előadó: *Henn János*, a Tompa Miklós Társulat színművésze.

Az előadóest Henn János tolmácsolásában március 22-én 19.30 órától tekinthető meg a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Kistermében.

Jegyek válthatók a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Kultúrpalotában működő jegyirodájában (keddtől péntekig 12.00-17.30 óra között, telefon: 0372-951.251), a színházban működő jegypénztárban (keddtől péntekig 9.00-15.00 óra között és előadás előtt egy órával, telefon: 0365-806-865) valamint online, a www.biletmaster.ro honlapon.

Húsz éve halt meg Stanley Kubrick

Húsz éve, 1999. március 7-én halt meg Stanley Kubrick, a filmtörténet egyik legnagyobb hatású rendezője, a Spartacus, a Lolita, a 2001: Űrodüsszeia, a Mechanikus narancs, a Ragyogás, a Tágra zárt szemek alkotója.

1928. július 26-án született New Yorkban, apja sebész, ősei az Osztrák-Magyar Monarchiából kivándorolt zsidók voltak. A tanulás helyett a zenélés, a sakk és a fényképezés foglalkoztatta, tizenhét évesen már a Look magazin fotósa volt, és a Modern Művészetek Múzeumának vetítésein igyekezett ellesni a filmszakma rejtelmeit.

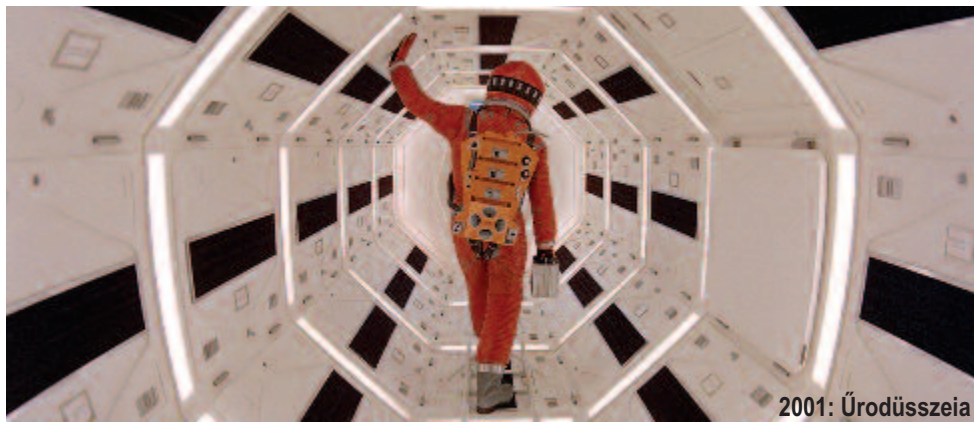
2001: Űrodüsszeia

Huszonhárom évesen életbiztosítását felhasználva 12 perces dokumentumfilmet készített a bokszolók világáról, a főhős egy ökölvívó, akiről korábban a Life magazinnak készített fotóriportot. Első játékfilmjét 1953-ban forgatta Félelem és vágy címmel, a második világháborús témájú, háborúellenes alkotás nyomán kezdték megismerni a nevét a filmes szakmában. Az 1955-ös A gyilkos csókjával és a rasszizmus problémáját a középpontba állító Gyilkossággal már Hollywoodba is belépőt váltott. Az áttörést 1957-ben A dicsőség ösvényei hozta meg, a Kirk Douglas főszereplésével készült film az első világháborún keresztül mutatta be a militarizmust; kompozíciója, kamerakezelése és mondandója már az „igazi” Kubrickot idézi.

Egyetlen „hollywoodi” filmje 1960-ban a monumentális Spartacus volt, a címszerepben ismét Douglasszal, de az eredménnyel elégedetlen volt, mert a stúdiótól nem kapott mindenben szabad kezet. Zsarnoki és nyers természete, monomániás tökéletességre törekvése miatt nem sokan dolgoztak vele másodszor, Douglas például utólag hideg gazembernek nevezte. Az operátor azért panaszkodott, mert átvette a munkáját, igaz, nem járt rosszul, mert Oscar-díjat kapott.

1962-ben cenzurális okok miatt Angliában forgatta a Nabokov nagy visszhangot és botrányt kiváltó regényéből készült Lolitát egy középkorú férfiról, aki megszállottan szerelmes egy tizenkét éves kislányba. A forgatást követően végleg a ködös Albionba költözött. Az 1964-es Dr. Strangelove, avagy rájöttem, hogy nem kell félni a bombától, meg is lehet szeretni című gyilkos szatírája a hidegháborús hisztériáról szól, a hármas szerepet játszó Peter Sellersszel.

1968-ban mutatták be a 2001: Űrodüsszeiát, minden későbbi sci-fi film elődjét és példaképét, ezért kapta egyetlen hollywoodi elismerését, a látványért járó Oscar-díjat. Legsokkolóbb műve az Anthony Burgess regénye alapján készített Mechanikus narancs (1971), egy technikailag fejlett, de erőszakos társadalom pesszimista víziója. A filmet először a cenzúra nem engedte bemutatni, aztán a rendező vonta vissza, mert állítólag több bűncselekményt „ihletett”. Az 1975-ös, Thackeray műve alapján készült Barry Lyndon egyebek között arról nevezetes, hogy producere idegösszeomlást kapott, amikor Kubrick a korhű jeleneteket csak gyertyafénynél volt hajlandó forgatni.

A ma is borzongató, Stephen King regényéből készült Ragyogás (1980), a főszerepben az őrületbe süllyedő alkalmi hotelgondnokot alakító Jack Nicholsonnal a Guinness Rekordok könyvébe is bekerült, mert egyik jelenetét 127 alkalommal vették föl. (Érdekes módon az író a műveiből készült legrosszabb feldolgozásnak nevezte a filmet.) 1987-ben a vietnámi háborúról forgatta Acéllövedék című filmjét, utolsó alkotása a szenvedélyről és szerelemről szóló Tágra zárt szemek volt (1999). Ez is bekerült a rekordok könyvébe, mint a leghosszabb ideig, folyamatosan 400 napig forgatott film. Kubrick mítoszára jellemző, hogy a főszerepet alakító hollywoodi álompár, Tom Cruise és Nicole Kidman erre az időre Londonba költözött, a producerek pedig úgy adtak össze 65 millió dollárt, hogy csak az eredményt láthatták, a vetítés során még a gépésznek is hátat kellett fordítania a filmvászonnak.

A rendező 1995-ben még hozzákezdett a Mesterséges intelligencia (AI) című film munkálataihoz, amelyet az őt példaképének tekintő Steven Spielberg fejezett be, élete nagy álma, a Napóleon-film már nem teljesülhetett. Anti-Hollywood megtestesítője élete második felében visszavonultan és zárkózottan élt Nagy-Britanniában, a külvilággal csak telefonon és faxon tartotta a kapcsolatot. 1999. március 7-én halt meg London melletti otthonában szívroham következtében.

Kubrick négy és fél évtized alatt mindösszesze 13 egész estés filmet rendezett, de ezek mindegyikére egy kutató alaposságával készült fel, már a forgatás első pillanata előtt minden részlet ott volt a fejében. Műveire a szuggesztív látásmód, az egyedi témaválasztás, a filozofikus tartalom és a sokkoló képi világ jellemző. Megkapta a velencei filmfesztivál Arany Oroszlán díját, életművéért elismerte az amerikai rendezők társasága és a brit filmakadémia is, az utóbbi által adományozott életműdíj 2000 óta Kubrick nevét viseli.

Örökségéhez tartozik a londoni házában felhalmozott több ezer dokumentum, forgatókönyv, fotó és rajz is, amelyekkel filmjeit előkészítette. Forgatókönyvei közt az egyik az amerikai polgárháborúban játszódó A lejtő, egy másik igaz történet egy papról, aki Amerika legnagyobb bankrablója lett (Istenfélő ember), a Holdkóros szabadlábon egy őrültek házából megszökött sorozatgyilkosról szól. Tavaly került elő a szinte forgatásra kész, elveszettnek hitt Burning Secret: Stefan Zweig kisregényének adaptációja egy nemesről szól, aki egy gyógyfürdőben egy nőt próbál elcsábítani, s közben összebarátkozik annak fiával. 2009-ben egy angol testvérpár rövidfilmet készített Kubrick Árja levelek című holokauszt témájú, félbehagyott filmjéből. Tavaly az eredeti premier ötvenedik évfordulóján a cannes-i filmfesztiválon levetítették a 2001: Űrodüsszeiát, az évforduló alkalmából a Pluto egyik holdjának hegycsúcsát is a rendezőről nevezték el.

Megvalósult a Magyar Kormány támogatásával
MINISZTERELNÖKSÉG NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG
BETHLEN GÁBOR Alap
Támogatók:
RMDSZ
COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY

A gyümölcsárus egy napja

Sebestyén Mihály

A gyümölcsárus egészen közelről látta a jelenetet. Amint mondani szokás mostanában a filmeken, jó időben rossz helyen volt. Ugyanis gyönyörűen sütött a nap, meleg volt, a legyek vígan döngték körül a nem éppen frissen szedett műharmatos gyümölcshalmokat, a világvárosi darazsak rohama 11 óra körül várható, de a környékbeli kolduló gyerekek már megkapták napi adagjukat rothadt szilvából, férges, földre pottyant almából, és jól irányzott rúgásokban, a piaci szemtelenekkel szemben gyümölcsárusunk tapasztalata szerint ez az egyetlen hatékony távoltartási végzés. (Azért ne hamarkodjuk el a következtetést, a tanulság levonását, miszerint hősünk vagy éppenséggel antihősünk, szóval Hős Antal durvalelkű ember lenne. Várjuk ki a végét!), az idő tehát pompázott, az árak mérsékelten nyomottak voltak.

A hely azonban rossz volt. Nem kapott belátható, könnyen észrevehető, megközelíthető utcasarkot, csak egy üzletsor végén vásárolhatott magának helyet, az emberek előbb bevásároltak, telerakták a szatyraikat és táskájukat, a papírzacskókat, belakmároztak a gyorsbüfékben, mire ideértek, már mindent megvettek. Csak abban bízhatott, hogy akad háziasszony, korosodó úr, pökhendi ifjonc, akinek itt a sor legalján jut eszébe, hogy elfelejtett pattogtatott szecskát venni a bimbóspapagájnak, malátakumiszt a macskának, és nincs otthon citrancs a vitaminbombázáshoz.

Végül is ez nem is volt olyan nagy hátrány, tekintve, hogy észrevehetetlensége, elfelejtettsége révén lehetett szem- és fültanúja a lövöldözésnek. Hogy az a pisztolyos alak könnyen elrejtőzhetett a gyümölcsösládák között, a szilvahalmok alatt. Az őt üldöző rendőrök ügyet sem vetettek a gyümölcsösstandra és gazdájára, kihagyták a módszeres házkutatás során. Később sem jött senki. A jard és a nyomozókutya, úgy látszik, gyümölcsmentes napot tartott. Visszahőkölt ennyi szilva, banán és kivi, narancs, mandarin, datolyaszilva és pomeló láttán. A tartótisztje továbbhúzta. Egy biztos, hogy nem volt Rex, a császárvárosi szuperzsaru kutya, csak egy válogatós másodosztályú eb. Ez van: rosszul fizetett kisvárosi zsernyákok, ócska kutyák.

Rögtön meghallotta a távoli lövéseket, aztán a trappolást, előbb nem láthatta, ki fut lefelé a lejtős nyugati 127. utcán. Készenlétben állt. Lehet, még bevásárol, mielőtt elbujdosna, vesz egy kis himihumit, egy üdítőt, mert megszomjazott a nagy futásban, még az aprót is előkészítette. A jó kereskedő elve: mindig számíts vevőre, sose érjen meglepetés. Legyen apród. Senki nem oktatta efféle bölcsességekre, magától jött rá, megtanította a tapasztalat, családi legenda volt, micsoda kétbalkezes kereskedő volt a nagyapád, megfogadta, ő aztán soha. Ebből fog meggazdagodni. Ahhoz képest már elég régóta ráfordult a gazdagodás útjára, csupán a végeredmény, a busás bevétel és haszon burkolózik homályba, sokkal gyorsabban lépeget, mintsem utolérhetné valaha.

A pasas kezében nem volt fegyver. Azért még lehet nála. Megtorpant és ránézett. Olyan tekintete volt, mint aki tisztában van vele, félelmetes fegyver nélkül is. Szó nélkül leguggolt és behengeredett a ládák közé. Bevackolt a szilvahalom alá. A gyümölcsösládák falként magasodtak. A gyümölcs szaga bármely kutyát zavarba hozhatott. Olvasott erről valahol. Magára húzta, amíg mindent eltakart a gyümölcsösök aranya, a föld adománya, szépen betemetkezett. Szerencsére eszébe jutott, hogy ez egy mondás, valamelyik filmből emlékszik rá. Aztán nehogy felfalja a szemfedőt. A gyümölcsárus felnevetett. Az idő még mindig kitartott a derű mellett, a hely hátrányai nem csökkentek, de nem is növekedtek. A vevő vele nevetett, és egy ötössel fizetett. Üdítőt is vett.

Várt. Az utca kiürült. A lövöldözésre mindenki eltűnt. Egyedül maradt az árusok közül, akik sietve lehúzták a redőnyöket. Bedeszkázásra nem maradt idő. Hát igen, nem tornádóra készülnek. Annál valamivel rosszabb, de szerencsére rövid ideig tart. Meglepően későn értek oda rendőrök. Ismerte őket. Gyakran járőröznek errefelé. Olyan környék, ahol mindig történhet valami, de nem történik. Talán egészen mostanáig... Egyszer az egyik vásárolt is tőle, már nem emlékszik mit. Megrótta magát titokban, a jó kereskedő minden vevőt észben tart, azt is, mit vásárolnak. Bezzeg a detektívius mozikban pontos személyleírással szolgálnak a kihallgatottak, a fantomképrajzoló munkája csupa öröm és csókos tánclépés, a bolti eladó még a császárkörte anyjának nevére, szolgálati idejére, telefon- és azonosítószámra is emlékszik. Fantasztikus memória. A forgatókönyvírók szeretik a komplikációt, de nem ismerik a valóságot. Ezért olyan sikeresek és hitelesek.

Átléptek fölötte, elmentek. Csend volt, az emberek visszatértek az utcára, a boltosok felhúzták a redőnyt, a vihar elült. Targoncás Wili megkezdte újból a rakodást, Milly néni teje kicsöpögött a kosárból, Walter továbbénekelte a megkezdett dalt, most is ugyanolyan hamis volt, mint az események előtt. Dirk Thomas összetépné a diplomáját, ha meghallaná, Frank Sinatra messziről elkerülné az utcát. Igaz, egyszer sem fordította erre a tekintetét, amióta itt árul. Éppen tíz éve. Frank pedig halott legalább húsz éve. Elszalasztották egymást. Pedig milyen bomba találkozás lehetett volna.

Nem mozdult el. Nem érzett félelmet, sem különösebb izgalmat. Igyekezett nem gondolni a következményekre. A pacák még mindig a gyümölcshalom alatt feküdt. Óvatos. A lavina betemette, meg kell várni, amíg kiássa magát. Nem szabad zavarni. Ez ősi törvény. Csak semmi ugrálás, sürgetés, gazsulálás. Neki aztán van ideje. Még 50 dollárra sem árult. Ezzel nem mehet haza. Így nem állhat a tükör elé. Majd délután, amikor kijönnek az emberek a közeli irodákból, a munkahelyekről. Amikor valaki visszafordul a buszmegállóból, mert lemaradt a vásárlási listáról a kivi. Majd akkor lesz itt némi forgalom. Ezt azért meg kellene mondani annak az alaknak, aki itt dekkol a háta mögött a ládák között. Úgy látszik, nagyon belejött a rejtezkedésbe. Moccanatlan tud maradni hosszú ideig. Lehet, hogy alszik. Gyömölcsöző álma lehet. Elmosolyodott. Ez csak magyarul jön ki ilyen jól. De *ezek* úgysem értenék. Nem tudjuk, kikre gondolt, amikor *ezekről* beszélt. Lehettek rendőrök, irodisták, járókelők, űrlakók vagy makarónicsővezetők. Olyan mindegy. Igaz, van feljebb az utcában egy másik magyar, de az kürtőskalácsot árul. Szerinte az övé az igazi. Sose kérdezte, hogy megy a bót. Úgy sem lenne őszinte. Hja, az üzleti titok. Még soha nem beszélt vele. Egyszer majd megteszi. Amikor kürtőskalácsot vásárol. Magyarul fogja kérni, hadd képedjen el a tag. Milyen tag? Párttag, hímtag? A nemzet tagja? Már nem az. Igaz, ő sem. Kiszakadtak. Volt idő, amikor nem érezte veszteségnek, volt, amikor elmélázott a tények felett. Azért... Mit azért?

Hátrafordult, megmondta, nem lenne jó, ha akkor kászálódna ki, amikor tele van az utca vevőkkel, gyanús alakokkal, szájaskodó surmókkal. Kell lennie valamilyen arctalan, semmi pillanatnak, amikor bármi megtörténhet. Olyan még nem volt, de erről az a fickó mit sem tudhat. Nem hallott választ. Valószínűleg a szilvák és narancsok között elnyeli a hangot a C-vitamin. Ez valamilyen fizikai és vegytani törvény. Ha egyszer hazamegy, meg fogja mondani Páal tanár úrnak. Már ha él még a vén szivar. Évek óta nem jutott eszébe az iskola. Na látod, ez az, ami egyáltalán nem hiányzik. Kifejezetten utálta, pedig... Nincs pedig, szigorodott el.

Zárás előtt jutott egy kis lélegzethez ismét. Nyolc körül járhatott. Ma valamiért különleges világnap van, öt órától állandóan jött vevő. A rendőrök még kétszer visszatértek, de nem volt ideje majrézni, mert folyton pakolt valakinek. Volt, aki többször is visszafordult, az ilyeneket csípte a leginkább. Még vesz egy font avokadót, aztán kér abból a kaliforniai szőlőből, belekóstol az aszalt szilvába. Nem vette észre, mikor oldott kereket. Mikor végre igazán visszafordult, látta, hogy a szilvák szétgurultak, a halom megroggyant. A leterített újságpapír széle egész csomó helyen kilátszott. A ládák ferdén álltak. Érdekes, semmit sem hallott. Más sem. Vendége maga a láthatatlan ember volt.

Búcsú nélkül távozott. Hiába, amerikai, hiszen a magyarok rendszerint távozás nélkül búcsúznak. Hosszan, körülményesen, határozatlanul. A nemzeti tipológia egyik alapvonása B szerint. B egyik régi barátja volt, de kiderült, hogy többet mondott valakiknek a kelleténél, és sokakat bemártott. Igaz, ő csak hallotta, akkor már régen nem tartózkodott az országban. Még idejében megpattant. Áldja magát, hogy nem hallgatott senkire, sem az apjára, sem a nővérére. Menni akart – zöldségesnek. Uramisten, *micsa* karrier!! Na pesze azt is mondhatná, hogy még mindig gyűjtöget az egyetemi tanulmányokra. Megkeresi a tandíjat. Ez persze távolról sem igaz, akárhogyan nézzük, kifutott az időből. Negyvenkét éves. Végtére is egyetlen biztos cím és állás várományosa. Ő lesz a gazdag amerikai nagybácsi. Ha még érvényes ez a hazájában egykor oly irigyelt kiváltság. Rang, nemesi cím.

Két hónap múlva valaki jött – nem emlékszik az arcára, ezeknek soha nem emlékszik az ember a pofázmányára, bizonyára így vannak teremtve, erre idomítják őket a földalatti iskolákban, a gengszterképzőben, a maffiaakadémián –, és letett egy csomagot a pultra. Jobban mondva csak úgy odaejtett egy borítékot az asztalra, miközben elvett egy almát, és beleharapott. Golden delicious. Jeladás lehetett. Hallgatni arany. Szimbolikus közlés. Idekinn nagyon kell érteni a szimbólumok nyelvén, ha az ember be akar simulni ebbe a világba. Ugyanúgy, ahogyan az újságnyelvet is fogni kell. Amikor már érted a rövidítéseket, a zsargont. Amit semmilyen angolórán nem tanítanak odahaza. Honnan is tudnák? Nem erre készítenek fel, nem ez a cél. Pedig marha jó érzés, ha már bennfentes vagy, beljebb vagy egy körrel. Vagy távolabb attól, amit hátrahagytál.

Ezer dollár csupa ötösökben. Különböző sorszámmal. Felsóhajtott, lehet, hogy mégsem bankcsapolásból származik. A legjobb úton halad az amerikai nagybácsiság felé. Vagy...

Sajtóközlemény

Az Aquaserv Rt. már 2018 december folyamán tájékoztatta Marosszentgyörgy községet arról, hogy a víz- és csatornaszolgáltatás kezelésének átruházási szerződése értelmében köteles átadni azon víz- és csatornahálózati bővítések vagyonkezelési megbízását, melyeket egy 2011-ben befejezett, az Országos Befektetési Társaság által finanszírozott projekt keretében építettek meg.

Sajnos, az Aquaserv Rt. erőfeszítései ellenére, Marosszentgyörgy község képviselői nem tettek eleget e szerződéses kötelezettségüknek (a víz- és csatornaszolgáltatás kezelésére vonatkozó átruházási szerződés 17. cikkelyének 4. pontjában).

E helyzet nyomán az Aquaserv Rt. nem végezheti legálisan tevékenységét Marosszentgyörgy község területén.

Ezt figyelembe véve, amennyiben *2019. március 11-én 10 óráig Marosszentgyörgy község képviselői nem juttatják el az Aquaserv Rt.-hez az Országos Befektetési Társaság által finanszírozott projektben megvalósított hálózati elemek vagyonkezelésbe való átvételéhez szükséges dokumentációt, kénytelenek vagyunk beszüntetni az ivóvíz- és csatornaszolgáltatást Marosszentgyörgy község területén.*

Sajnos, mivel az ivóvíz- és csatornaszolgáltatás Nagyernye község területén is a marosszentgyörgyi víz- és csatornahálózat révén történik, ez utóbbinak a leállítása maga után vonja az ivóvíz- és csatornaszolgáltatás leállását Nagyernye községben is.

A fentiek értelmében tájékoztatjuk a Marosszentgyörgy és Nagyernye községbeli ügyfeleket, hogy *hétfőn, 2019. március 11-én 10 órától leállítjuk az ivóvíz- és csatornaszolgáltatást.*

Az Aquaserv Rt.

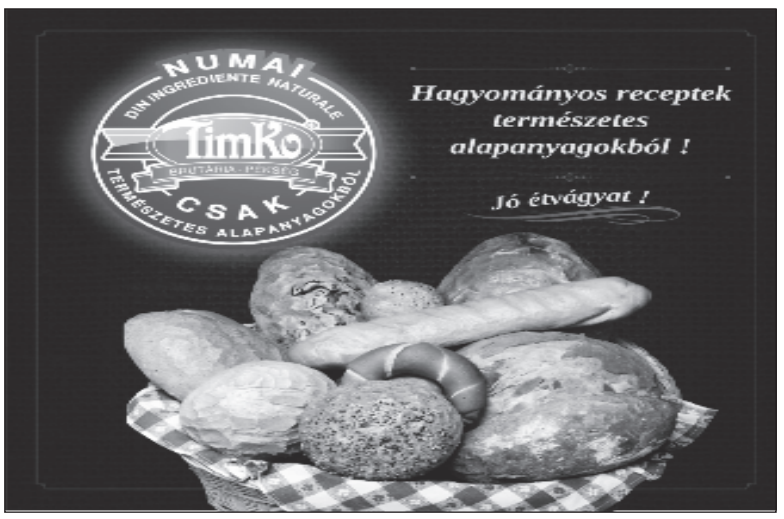

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 3-as váltóeke, krumplipergető. Tel. 0745-404-666. (2/1681)

KIADÓ 2 szobás lakás. Tel. 0740-124-154. (5/1685)

MINDENFÉLE

ALKALMAZUNK hegesztőt, lakatost. Tel. 0744-572-889. (21056)

VÁLLALOK: tetőkészítést, cserépforgatást, ácsmunkát, teraszkészítést, tetőfedést Lindab lemezzel, csatornakészítést. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0746-540-008. (7/1593)

VÁLLALUNK: tetőkészítést, tetőjavítást, csatornakészítést, csatornajavítást, kéményjavítást, hőszigetelést, festést, manzárdkészítést. Tel. 0759-467-356. (4/1660-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Sohasem halványul szívünkben emléked, sohasem szűnik meg lelkünk gyásza érted. Míg szívünk dobog, benne örökké élni fogsz. Fájó szívvel emlékezünk a bedei JAKAB ISTVÁNRA halálának 30. évfordulóján. Emlékét őrzi két lánya és családjuk. (9/1613)

Minden évben eljön a nap, amely szívünkben fájó emlék maradt. Üres, rideg nélküled otthonunk, nincs kivel megosszuk örömünk, bánatunk. Veled együtt volt teljes az életünk, hogy elmentél, magaddal vitted örömünk. Szomorú szívvel emlékezünk március 9-én SZABÓ BÉNI maroskeresztúri lakosra halálának első évfordulóján. Nyugodjon békében! Emlékét őrzik szerettei. (18/1676-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorúsággal és mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett lányunk,

ORMENIŞAN SILVIA HORTENSIA (Bobo)

43 éves korában eltávozott közülünk.

Néha a kegyetlen sors váratlanul elrabolja közülünk a nemes lelkeket, akik élni szeretnének, és magunkra maradunk.

Isten vegye magához kedves és nemes lelkét, és az örök világosság fényeskedjen neki!

A virrasztás 2019. március 9-én 19 órától lesz a Vili temetkezési vállalat ravatalozótermében. Temetése 2019. március 10-én, vasárnap 15 órakor lesz a Jeddi úti temetőben.

A Jóisten nyugtassa békében, emléke legyen áldott!

Örökké bánatos szülei, Zsófia és Mircea Ormenişan. (6/1686-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

TARGONCAVEZETŐI JOGOSÍTVÁNNYAL RENDELKEZŐ KOLLÉGÁKAT keresünk MAGYARORSZÁGI MUNKAVÉGZÉSRE. Ingyenes szállás, kiemelt bérezés és egyéni juttatások. Érdeklődni a 0745-111-103-as telefonszámon. (21042)

ALKALMAZUNK stabil munkahelyet óhajtó személyeket RAKTÁROSI állás betöltésére. Ajánlatunk: munkaszerződés meghatározatlan időre, fix fizetés, teljesítményarányos bónuszok és étkezési jegyek. Munkaprogram: hétfőtől péntekig 10-19 óra között. Feltétel: számítógép-kezelési ismeret. Az érdekeltek küldjék el önéletrajzukat a https://www.renania.ro/cariere/ honlapra, vagy hívjanak a 0372-759-230-as telefonszámon. (sz.)

MŰEMLÉKEK FELÚJÍTÁSÁRA SZAKOSODOTT KFT. MUNKATÁRSAT keres. B kategoriás jogosítvány előnyt jelent. Bővebb információk a következő telefonszámon: 0731-709-613. (sz.-I)

A Népújság hirdetési irodájában felveszünk APRÓHIRDETÉST a kolozsvári SZABADSÁGBA, a csíkszeredai HARGITA NÉPÉBE, a sepsiszentgyörgyi HÁROMSZÉKBE és az aradi NYUGATI JELENBE.

A tanulók, egyetemisták és 55 év fölötti nyugdíjasok figyelmébe!

A Siletina Impex Kft. – Helyi Közszállítási Rt. Társulás ezúton értesíti az érdekelteket, hogy:

– az ingyenes autóbuszbérletek érvényességi ideje március 31-ig meghosszabbítódik, ez ideig továbbra is lehet velük utazni;

– március 14-étől elkezdik kibocsátani az új, kártya (card) típusú bérleteket.

Ennek igénylésekor a következők szükségesek:

TANULÓKNAK:

– igazolás az iskolától (eredeti)

– személyazonossági igazolvány (születési bizonyítvány a 14 éven aluliaknak)

– a 14 éven aluliaknak a szülő vagy gyám kérheti a kártyát, ez esetben az illető személyije kerül bemutatásra.

EGYETEMISTÁKNAK

– StudentCard

– a 2018–2019-es tanévre láttamozott/lepecsételt leckekönyv (carnet de student)

– személyazonossági igazolvány

NYUGDÍJASOKNAK

– személyazonossági igazolvány

– a legutóbbi 2019-es nyugdíjszelvény

Az iratokat eredetiben és másolatban is be kell mutatni, a bérlet kibocsátási díja 10 lej.

Egy következő közleményben tudatjuk az átvevőpontokat, valamint ezek nyitvatartását is.

Az igazgatótanács

MAROSVÁSÁRHELY POLGÁRMESTERI HIVATALA

versenyvizsgát hirdet

az Iskolaigazgatóság jogi, logisztikai, árverésekért és tulajdonosi társulásokért felelős osztályára

I-es besorolású, legfelsőbb szakmai fokozatú jogtanácsosi – végrehajtó köztisztviselői – állás betöltésére.

A versenyvizsgára (írásbeli vizsga) az intézmény székhelyén (Marosvásárhely, Győzelem tér 3. szám) kerül sor 2019. április 9-én 10 órától.

Az interjú időpontját a későbbiekben közöljük.

A jelentkezési iratcsomókat 20 napon belül lehet benyújtani, azután, hogy a felhívás megjelenik Románia Hivatalos Közlönyének III. fejezetében, a 2019. március 8–27. időszakban, és a 2008. évi 611-es számú kormányhatározat 49-es cikkelyének 1. bekezdésénél előírt okiratokat kell tartalmaznia.

A Hivatalos Közlönyben közzétett felhívás információit, a meghatározott bibliográfiát és a munkaköri leírásban megszabott feladatköröket az intézmény székhelyén és hivatalos honlapján (www.tirgumures.ro) teszik közzé.

Az iratcsomók átvételére vonatkozó tájékoztatás és kapcsolattartás: Marosvásárhely, Győzelem tér 3. szám, 85-ös iroda, 0265-268.330-as telefonszám 165-ös mellék, resurse@tirgumures.ro, kapcsolattartó Socaciu Katalin tanácsos.

Dr. Dorin Florea polgármester

MÁRCIUS 15
MAROSVÁSÁRHELY
19.00
KÖNYV ÉS GYERTYA GÁLAEST
KULTÚRPALOTA NAGYTERME
MAGYARORSZÁGNAK FÉNYES VILÁGA...
SEBESTYÉN MÁRTA ÉS BARÁTAI ÜNNEPI KONCERTJE
SEBESTYÉN MÁRTA - ÉNEK, FURULYA, DOB
ANDREJSZKI JUDIT - ÉNEK, CSEMBALÓ, DOB
SOÓS ANDRÁS - HEGEDŰ
HEGEDŰS LUCA - CIMBALOM
CZAIER PÉTER - NAGYBŐGŐ
IFJ. SZERÉNYI BÉLA - TEKERŐLANT, TÁRGYALÓ
A BELÉPŐ DÍJTALAN
RMDSZ

Marosvásárhelyi Rádió Románia
96 FM
106,8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polirozás, viaszozás
– szőnyegmosás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Târgu Mureș Marosvásárhely 88 FM | Sovata Szováta 102 FM
r · a · d · i · o
Reghin Szászrégen 94.7 FM | Sighișoara Segesvár 104.3 FM

TAVASZI TURNÉ
Operett Gálaest
Fellépők:
OSZVALD MARIKA, PELLER KÁROLY, ÚJHELYI ANDREA
Marosvásárhely
2019. március 26., 20⁰⁰ óra
Kultúrpalota
Jegyek elővételben a Kultúrpalota jegyirodájában és online a bilete.ro oldalon
DEFENDER

Adományozz 2 eurót sms-ben a 8840-es számra, és biztosítod egy éhes gyermek egyszeri meleg ebédjét.
www.caritas-ab.ro
caritas Gyulafehérvár

Fundația Culturală — Közművelődési Alapítvány
Dr. Bernády György
Köszönjük mindazoknak, akik az elmúlt években támogattak.
TÁMOGASSA 2019-BEN IS ADÓJA 2%-ÁVAL A BERNÁDY HÁZAT!
Ne hagyja, hogy adója 2%-a az államkasszába kerüljön!
Várjuk az Alapítvány székhelyén (Horea utca 6 szám)
naponta 09–18:00 óra között
Tel./Fax: +40 265 266 855 – Mobil: 0758 339 220

MEGJELENT
S.Székely Attila: Lélekenciklopédia
II. rész
LÉLEKENCIKLOPÉDIA
A lélek szerepe az emberiség szellemi fejlődésében
SIMON-SZÉKELY ATTILA
II. KÖTET
Filozófia, tudomány, paratudomány
Kapható a KOBAK könyvesboltban
Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám

radio.kptv.ro
KPTV THE ROCK STATION
radio.kptv.ro

MOZAIK
MINDEN HÉTKÖZNAP 18:20-TÓL
AZ ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓBAN